

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-559

5.7.2019

If Skadeforsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Hørselsskade – yrkessykdom – fradrag for tidligere lisensutbetaling – skl. § 3-7 nr. 3.

Forsikrede fikk konstatert en yrkessykdom etter støyeksposering. Han fikk utbetalt erstatning under en lisensforsikring, og i den forbindelse opplyste selskapet at det hadde meldt regresskrav mot yrkesskadeforsikringsselskapet If. Ved utbetaling av erstatning under yrkesskadeforsikringen gjorde If fradrag for utbetalingen under lisensforsikringen. Saken reiste spørsmål om If kunne gjøre fradrag i utbetalingen. Nemnda bemerket at det fremgikk av lisensvilkårene at en lisenserstatning ville komme til fradrag i oppgjøret under yrkesskadeforsikringen. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1947) fikk konstatert en yrkesskade etter støyeksposering 5.3.03.

Ved skadetidspunktet var forsikrede omfattet av en Trygghetsforsikring som arbeidsgiverorganisasjon N. hadde tegnet for sine medlemmer. Forsikredes arbeidsgiver betalte for ordningen, jf. brev 18.2.19. Yrkesskadeforsikring – Trygghetsforsikringen omfattet blant annet dekning for yrkessykdom/yrkesskade og tap av helseattest (lisensforsikring), hvor innklaget selskap (If) var ansvarlig for førstnevnte dekning, mens selskap G. var ansvarlige for lisensforsikringen.

Selskap G. varslet regresskrav overfor If for mulig utbetaling under lisensforsikringen i brev 5.11.03, jf. vilkårene pkt. 5 c). Selskap G. beregnet erstatning for tapt lisens til kr 454 888, jf. brev 14.11.03. Selskapet opplyste samtidig:

Vi gjør oppmerksom på at erstatning for tap av helseattest er subsidiær i forhold til erstatning for samme skade eller sykdom under Trygghetsforsikringen, Yrkesskadeforsikringen, ulykkesforsikringen eller andre forsikringsordninger finansiert av arbeidsgiver. Dersom De har rettigheter etter forsikring som nevnt i dette avsnittet, så reduseres lisensforsikringen med tilsvarende beløp. Arbeidsgiver og skadelidte har ansvar for å gi opplysning om andre slike arbeidsgiverfinansierte forsikringer/utbetalinger.

...

Dersom lisenserstatning blir utbetalt først, blir denne å betrakte som en à-kontoutbetaling (et forskudd) som kommer til fradrag krone for krone i det endelige erstatningsoppgjør under de arbeidsgiverfinansierte forsikringer. Dette innebærer at (selskap G.) gis rett til å tre inn i eventuelle andre krav De måtte ha eller få hva gjelder samme skade eller sykdom under de forsikringsordninger som er nevnt ovenfor.

Det bes om Deres skriftlige tilbakemelding på at De er inneforstått med ovennevnte forutsetninger. Deres tilbakemelding kan skje ved undertegning på vedlagte kopi av dette brev.

Forsikrede undertegnet utbetalingsbrevet fra selskap G. 15.11.03.

Selskap G. rettet krav om regress mot If 20.11.03.

If utbetalte erstatning som følge av yrkessykdommen 23.9.09. Det la til grunn en skadebetinget uføregrad på 50 %, og dekket lidt inntektstap med tilsvarende prosent. I brevet var det også skrevet:

Av forsikringsvilkårenes pkt. 8 fremkommer det at dersom Trygghetsforsikringen gjelder for arbeidstakeren på konstateringstidspunktet, og arbeidstakeren samtidig er berettiget til erstatning etter lov om yrkesskadeforsikring, kan arbeidstakeren velge om han vil kreve erstatning beregnet etter vilkår for Trygghetsforsikringen eller etter lov om yrkesskadeforsikring.

Menerstatning er tidligere gjort opp i henhold til forsikringsvilkårenes bestemmelser; jfr. vårt brev av 05.12.07. Ved dette oppgjøret ble det tatt hensyn til den lisensforsikring som er blitt utbetalt fra (selskap G.). Resterende regresskrav fra (selskap G.) utgjør dermed kr. 422 047,-, og dette beløpet kommer til fradrag det gjenstående erstatningskrav.

Selskapet gjennomgikk videre hva oppgjør under de forskjellige regelsettene ville innebære (altså beregnet etter hhv. yrkesskadeforsikringsloven og forsikringsvilkårene), og skrev under Erstatningsoppgjør:

I lys av det ovennevnte kan vi vanskelig se annet enn at oppgjør i henhold til forsikringsvilkårene vil gi best resultat for din klient. Vilkårene legges dermed til grunn for beregning av erstatning.

Forsikrede har opplyst at saken ble stilt i bero i påvente av en rettslig avklaring av spørsmålet om If kunne gjøre fradrag for utbetaling under en annen lisensdekning, ved utbetaling etter en yrkesskade.

Forsikrede ved advokat tok kontakt med selskapet på nytt etter avklaringen forelå, jf. e-post 14.1.19. Det ble vist til en artikkel i magasin S. hvor det fremgikk at partene i den saken inngikk forlik før hovedforhandlingen. Saken gjaldt en "Loss of License"-avtale gjeldende for ordning O.

Selskapet avsto kravet 23.1.19, og viste til at den ovenfor nevnte saken omhandlet en annen lisensforsikring, hvor det ikke var inntatt en hjemmel for fradrag i vilkårene.

Forsikrede klaget til Finansklagenemnda 30.1.19.

Sekretariatet vurderte saken 28.5.19, og ga selskapet medhold. Forsikrede krevde nemndsbehandling, og har bl.a. anført at han ikke fikk tilsendt vilkårene før etter skaden oppstod, og at det gjaldt andre vilkår før 1.4.03. Forsikrede har lagt ved forsiden for trygghetsforsikringen, og vilkår for lisensdekningen gjeldende fra 1.1.17.

Det fremgår av vilkårene for Trygghetsforsikringen (vilkår pr. 1.4.02) pkt. 5:

5. Lisensforsikring (tap av helseattest)

(...) c) Utbetaling av erstatning

Har den forsikrede rett til erstatning for samme skade eller sykdom under Trygghetsforsikringen, Yrkesskadeforsikringen, ulykkesforsikring eller andre forsikringsordninger finansiert av arbeidsgivere, reduseres erstatningen under lisensforsikringen med tilsvarende beløp. (...). Dersom lisenserstatning blir utbetalt først blir denne å betrakte som en a-kontoutbetaling som kommer til fradrag i det endelige erstatningsoppgjør under de arbeidsgiverfinansierte forsikringer.

Forsikrede har i det vesentlige anført at selskapet ikke kan gjøre fradrag for utbetaling under lisensforsikringen. Forsikrede har videre anført at han følte seg presset til å skrive under og godta et a-kontobeløp for å få råd til advokat for å drive saken mot If. Forsikrede viste til en artikkel (<https://www.safemagasinet.no/201812/det-juridiske-hjornet/>) hvor det fremgikk at lisensutbetaling ikke skal trekkes fra erstatning etter yrkesskadeforsikringen. Yfl. § 16 fastslår at avtaler som begrenser arbeidstakerens rettigheter etter loven er ugyldige. Selskapet har altså ikke hjemmel for å trekke fra lisensutbetalingen. Uansett foreligger det ikke kompensasjonsrelevans, slik at det ved utbetaling av ménerstatning ikke kan gjøres fradrag fra en lisensforsikring. Skadeserstatningsloven § 3-7 nr. 3 gjelder ikke, da forsikrede ikke er ansvarlig skadevolder. Forsikrede mener videre at de samme regler må gjelde uansett om det er ordning O. (fra artikkel)

eller arbeidsgiverorganisasjon N. det er tale om, og at den praksis som selskapet har vist til gjelder bilkollisjoner og ikke loss of license.

Selskapet har i det vesentlige anført at det er hjemmel for fradraget. Selskapet kan forbeholde seg rett til regress mot den ansvarlige skadevolder når det er tale om forsikring som en arbeidsgiver har tegnet for en ansatt, jf. skl. § 3-7, nr. 3. Hjemmel for regressrett er inntatt i forsikringsavtalen. Forsikringssummen går inn i skadeoppgjøret til dekning krone for krone i skadelidtes tap, se Rt. 1999 s. 711, Rt. 2005 s. 769 og RG-2002-1200. Selv om sakene gjelder bilansvar, gjør de samme hensyn seg gjeldende hvor skadevolder er et yrkesskedeforsikringsselskap. Den nevnte artikkel i magasin S., er ikke relevant for nærværende sak, ettersom det der var uklarhet i spørsmålet om regresshjemmel i vilkårene. Se også artikkelforfatterens bemerkninger om at løsningen kan bli en annen under andre avtaler. Det er også vist til at bakgrunnen for innføring av regressbestemmelsen i skl. § 3-7, nr. 3, var at en skadelidt ikke skulle motta dobbel erstatning, noe som ville medført fordyrete forsikringsordninger.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet kan gjøre fradrag i oppgjøret for tidligere utbetaling under dekningen Lisensforsikring (tap av helseattest).

Forsikringsvilkårene fastsetter hvilke situasjoner som gir rett til utbetaling under en forsikring. Forsikrede har bevisbyrden, hvilket innebærer at han må sannsynliggjøre at vilkårene for ytterligere utbetaling er oppfylt.

Forsikrede har anført at selskapet ikke kan gjøre fradrag for beløpet utbetalt under lisensforsikringen, og vist til yrkesskedeforsikringslovens ufravikelighet. Lisensdekningen er imidlertid uavhengig av yrkesskedeforsikringsloven, og reguleringen av denne dekningen er vilkårsbestemt.

For at selskapet skal kunne gjøre fradrag/"samordne" utbetalingen under lisensforsikringen, må dette fremgå av vilkårene. I denne konkrete forsikringsavtalen, er samordningsmuligheten inntatt i vilkårene pkt. 5:

5. Lisensforsikring (tap av helseattest)

(...) c) Utbetaling av erstatning

Har den forsikrede rett til erstatning for samme skade eller sykdom under Trygghetsforsikringen,

Yrkesskedeforsikringen, ulykkesforsikring eller andre forsikringsordninger finansiert av arbeidsgivere, reduseres erstatningen under lisensforsikringen med tilsvarende beløp. (...). Dersom lisenserstatning blir utbetalt først blir denne å betrakte som en a kontoutbetaling som kommer til fradrag i det endelige erstatningsoppgjør under de arbeidsgiverfinansierte forsikringer.

I denne saken er lisenserstatningen utbetalt først. Det følger av vilkårene pkt. 5 at utbetalingen da skal betraktes som en a kontoutbetaling som kommer til fradrag i det endelige erstatningsoppgjør under de arbeidsgiverfinansierte forsikringene. Beløpet skal altså trekkes fra i oppgjøret under yrkesskedeforsikringen.

Nemnda bemerker at bestemmelsen er i tråd med skadeserstatningsloven (skl.) § 3-7 nr. 3.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).